

FIZIOLOGIA ȘI SANOCREATOLOGIA: REALIZĂRI ȘI APRECIERI

*Rodica FRUNZE, doctorand
colaboratoare la Institutul
de Fiziologie și Sanocreatologie, A.Ș.M.*

Recent, la Chișinău a avut loc Congresul II Internațional al Fiziologilor din țările CSI. Ca să înțelegem mai bine semnificația acestui eveniment, trebuie să ne amintim că acum cinci ani, la 11-12 octombrie 2003, la Soci (Dagomâs) a avut loc Congresul I, cu genericul *Fiziologia și sănătatea omului*, în cadrul căruia pentru prima dată au fost prezentate la nivel internațional realizările științifice obținute în sanocreatologie, o direcție nouă în biomedicină, fondată la Institutul de Fiziologie și Sanocreatologie al Academiei de Științe a Moldovei. Rezultatele științifice privind conceptul, metodele și noțiunile de bază ale sanocreatologiei, mecanismele sanogene de reglare a funcției și sistemului cardio-vascular, clasificarea nivelului de sănătate a acestuia, etapele principale de dezvoltare a cordului în perioada intrauterină și ontogeneza postnatală timpurie, precum și rolul direcției nou-create în soluționarea problemei sănătății și prevenirea degradării biologice precoce a organismului uman au fost înalt apreciate de către cei peste 290 de participanți la lucrările Congresului.

Despre semnificația acestor realizări mărturisește faptul că la ședința plenară, una din cele 4 prelegeri privind problemele actuale în domeniul fiziologiei și sănătății a fost prezentată de către fondatorul sanocreatologiei, academicianul Teodor Furdul, ales în calitate de vicepreședinte al Uniunii Societăților Fiziologilor din țările CSI, iar printre moderatorii simpoziunilor științifice s-a numărat și dr. Valentina Ciochină, directorul Institutului de Fiziologie și Sanocreatologie al A.Ș.M.

Nivelul înalt al rapoartelor științifice a determinat decizia participanților de a convoca Congresul II Internațional al Fiziologilor din țările CSI la Chișinău, în baza Institutului de Fiziologie și Sanocreatologie. Lucrările lui s-au desfășurat la Chișinău în perioada 29-31 octombrie curent, având genericul *Fiziologia și sănătatea omului*. Cel de-al doilea Congres a fost consacrat memoriei excelentului savant academician Oleg Gazenco, fondator al fiziologiei cosmice. Apropo, în anul 1987, tot aici, la Chișinău, a avut loc ultimul congres al fiziologilor din fosta URSS, la care au participat circa 1000 de delegați.

Congresul al II-lea Internațional al Fiziologilor din țările CSI, grație numărului impunător de participanți și tematicii focalizate pe examinarea diferitor aspecte ale fiziologiei în planul rezolvării problemei sănătății omului s-a dovedit a fi unul din cele mai reprezentative forumuri științifice. Numai

solicitări de a prezenta rapoarte și comunicări în cadrul Congresului au fost mai mult de 900, fiind satisfăcute 235.

Deschiderea lucrărilor Congresului a avut loc pe data de 29 octombrie 2008. Sala Azurie a Academiei de Științe a Moldovei a fost arhiplină. La Congres au participat delegații din partea instituțiilor de bază în domeniul fiziologiei din țările CSI, precum și reprezentanți de peste hotare. După difuzarea discursului științific al regretatului academician Oleg Gazenko, rostit la Congresul XV al Fiziologilor din fosta URSS care a avut loc la Chișinău în 1987, către delegații Congresului s-au adresat cu un cuvânt de salut viceprim-ministrul dr. V.Stepaniuc, președintele A.Ș.M. acad. Gh.Duca, reprezentanți ai țărilor CSI. În cadrul Congresului și-au ținut lucrările 21 de simpoziioane, cinci dintre care au fost moderate de acad. T.Furdul, m. cor. M.Duca, dr. V.Ciochină, acad. I.Toderaș, dr. hab. V.Șeptițchi. Cele două ședințe plene au fost consacrate audierii a șase lecții axate pe problemele actuale ale fiziologiei și sănătății, prezentate de savanți cu renume, printre care și lecția acad. Teodor Furdul cu genericul "Stresul, evoluția omului, sănătatea și sanocreatologia". Rapoartele științifice ale colaboratorilor Institutului de Fiziologie și Sanocreatologie au abordat diferite aspect ale noii direcții în biomedicină – sanocreatologia. Au fost prezentate date relevante privind degradarea biologică precoce a societății contemporane și factorii ce determină acest proces, precum și rezultatele obținute în dezvoltarea bazelor științifice și practice ale sanocreatologiei.

Un interes deosebit a prezentat comunicarea dr. V.Ciochină consacrată sănătății sistemului cardio-vascular și sarcinilor noii direcții – cardiosanocreatologia. În baza datelor privind sistemele structuro-funcționale ale activității ritmice bazale și operative ale cordului, organogeneza cordului în perioada de dezvoltare intrauterină și postnatală, în perioadele vulnerabile ale dezvoltării structuro-funcționale ale acesteia, au fost elaborate și prezentate metode sanogene de fortificare și menținere a capacității funcționale a cordului.

O mare rezonanță a avut noul *Concept al sănătății psihice*, în baza căruia pentru prima dată a fost propusă tipologia nivelelor sănătății psiho-fiziologice și criteriile de testare a acestora, elaborat de un grup de autori de la Institutul de Fiziologie și Sanocreatologie.

Participanții la masa rotundă *Tehnologii inovative în predarea fiziologiei* au rămas impresionați de raportul științific prezentat de m.cor. Maria Duca "Pregătirea cadrelor în Academia de Științe a Moldovei prin clusterul științifico-educational".

La ședința plenară de închidere a lucrărilor Congresului, realizările Institutului de Fiziologie și Sanocreatologie au fost apreciate la înalta lor valoare de către asemenea savanți cu nume de rezonanță internațională ca acad. Constantin Sudakov, acad. Revaz Sepeașvili, acad. Mihail Roșcevschi etc., iar acad. Teodor Furdul a fost ales din nou în calitate de vicepreședinte al Congresului. S-a decis că cel de-al III-lea Congres Internațional al Fiziologilor din țările CSI se va întruni în 2012.